

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

De personen die van heden een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1869, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1^{en} januarij aanstaande.

TONGEREN, DEN 10 DECEMBER.

Landbouwfonds.

Een koninklijk besluit van den 1 december bevat het volgende:

Art. 1. Er wordt eene schadeloosstelling op de fondsen van den Staat verleend, aan allen eigenaars, wiens dieren, aangeduid in art. 4 van het tegenwoordig besluit, worden afgemaakt of bevel der bevoegde overheid, in het belang der openbare gezondheid, ten gevolge van eene der besmettende ziekten, in hetzelfde artikel opgesomd.

Art. 2. Om recht te hebben op die schadeloosstelling, moet de eigenaar van het afgemaakte dier, ter staving zijner vraag, bewijschriften of verklaringen leveren, waarbij wordt aangeduid dat de volgende voorwaarden vervuld zijn:

A. De slachting van het zieke dier moet bevolen geworden zijn door den heere gouverneur der provincie, den arrondissement-commissaris, een lid der provinciale landbouw commissie of den burgemeester der gemeente, ten gevolge van een verslag, waarin de gouvernements-veerarts verklaart, dat hij den aard der *goed bevestigde* smetziekte heeft erkend, en dat de slachting noodig is in het belang der openbare gezondheid.

B. De slachting moet gebeuren onder de oogen van eenen politie-officier, volgens de inlichtingen gegeven door den minister van binnenlandsche zaken; denzelfden dag moet de stal, waarin het zieke veegestaan heeft, gezuiverd en verlicht worden door den eigenaar en te zijnen koste, volgens de aanduidingen van den gouvernements-veerarts.

C. De waarde van het dier moet, ten koste van den eigenaar, vastgesteld zijn door twee deskundigen, benoemd en beëdigd door het gemeentebestuur.

D. De eigenaar moet zich, van bij de verschijning der ziekte, gedragen hebben naar de schikkingen der artikelen 319 en volgende van het strafwetboek en van in het begin der ziekte eenen gediplomeerden veerarts bij het zieke heest onthouden hebben. Daarenboven moet hij de paarden en andere eenhoevige dieren, gedurende minstens drie maanden, in goede gezondheid, in het land gehad hebben, het hoornvee en de schapen, gedurende minstens eene maand. Die laatste voorwaarde wordt niet vereischt in geval van watervees.

Art. 3. De dieren, verdacht van watervees, 't is te zeggen degenen, die zullen gebeten zijn door een ander dier, met deze ziekte besmet, zullen onmiddellijk afgemaakt worden.

Art. 4. Er wordt maar schadeloosstelling toegekend voor de dieren, afgemaakt ten gevolge van eene der volgende ziekten: Voor paarden, ezels en muilezels, het *snot* en het *schuift*. Voor het hoornvee, de *uitzweetende tong* ziekte. Voor schapen, de *pakken*. Voor de dieren dier verschillende soorten en voor zwijnen, de *watervees*. Voor alle herkauwende dieren, den *besmettelijken typhus*.

Art. 5. De taks der schadeloosstelling wordt bepaald in de onderstaande evenredigheid: *Een derde* der waarde van het hoornvee, de schapen, zwijnen en paarden, uitsluitelijk gebruikt voor den landbouw. *Een vijfde* der waarde van de paarden, die tot alle ander gebruik dienen. — Echter kan, in geen geval, de schadeloosstelling grooter zijn dan de volgende sommen; 150 fr. voor een paard, uitsluitelijk bestemd voor den landbouw; 100 fr. voor een paard, voor alle ander gebruik dienende, voor eenen muilezel of een stuk hoornvee; 50 fr. voor eenen ezels; 10 fr. voor een schaap of zwijn. De gemiddelde som, geschat door de deskundigen en den gouvernements-veerarts, dient tot grondslag om de waarde der geslachte dieren aan te duiden. Echter, als de schatting overdeven schijnt, kan de taks der schadeloosstelling verminderd worden door den minister van binnenlandsche zaken; na nieuwe inlichting, als het noodig is, en in evenredigheid der wezenlijke waarde van de dieren.

Art. 6. De schadeloosstelling, vermeld in de artikelen 1 en 5, wordt niet verleend aan de eigenaars van het veeg, dat geslacht wordt ten gevolge van longziekte, en wier vleesch geschikt voor het verbruik wordt erkend.

Art. 7. De minister van binnenlandsche zaken duidt de gevallen en de voorwaarden aan, waarin het verbruik van vleesch, voortkomende van hoornvee, geslacht uit hoofde van uitzweetende longziekte, mag worden toegestaan.

Art. 8. Bijzondere schikkingen regelen, volgens de wet van 7 februarij 1866, hetgeen de te verlenen schadeloosstellingen betreft, en de formaliteiten, die men heeft te volgen, in geval van besmettende typhus.

Art. 9. De vragen der schadeloosstelling moeten ten laatste gedurende den trimester, die volgt op de maand september, worden ingediend, volgende op ditgene waarop zij betrek hebben, niet zijn ingekomen, worden niet meer ter likwidatie aangenomen.

Art. 10. Er zijn door den minister van binnenlandsche zaken formulen van vragen tot schadeloosstelling, vermeldende de certificaten en de stuks, door de belanghebbenden te leveren, ter beschikking der gemeentebesturen gesteld.

Art. 11. Al de vorige schikkingen, betrekkelijk het landbouwfonds, worden ingetrokken.

Art. 12. De minister van binnenlandsche zaken wordt gelast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, dat verplichtend is te rekenen van 1 januarij 1869.

De laatste bulletijns melden dat er geene verandering is in den toestand van den hertog van Brabant.

Men schrijft uit St-Truiden, 8 december: Gisteren morgen, omtrent 4 ure, toen het orkaan, hetwelk den geheelen nacht gewoed had, op het bevestigde was, is de bliksem in de pachtlof van Lambert Verlois, te Milsen-bovenvalst, geslagen en heeft deze in korten tijd geheel in asche gelegd.

— *Op Sint-Katryn is de melk myn*, ziedaar eene spreuk, die het volk niet vergeet op de hoorden van den Ysel en de Maas. Zij herinneren een oud gebruik, door 't welk de armen het recht hebben, om op 25 nov., de koeien te melken die nog in de weide grazen. Dit gebruik is nog niet verloren, en de armen hebben er dit jaar een groot gebruik van gemaakt, want het getal koeien in de weide is nog zeer aanzienlijk.

— Men schrijft uit Brussel, 7 december: Over eenige dagen dedde de *Etoile* zeer belangrijke inlichtingen mede over den gezondheidstoestand van den koninklijken prins. Gister voldeed zij dezelve door nieuwe inlichtingen die mogelijk minder geruststellend zijn.

Daar de inlichtingen van onzen confrater ons toetschen en een weinig met elkander in tegenstrijd te zijn, hebben wij veruomen naar den gezondheidstoestand van Z. K. H. Zieher wat wij diesaangaande te weten zijn gekomen.

Zoals de *Etoile belge* het heeft gezegd, slaapt de jonge prins veel beter dan vroeger, en zijn uitmuntende eetlust laat hem toe te weerstaan aan de verzwakking, welke voortspruit uit de gedurige waterafslappingen, waaraan hij nog onderworpen is.

Wij kunnen er bijvoegen dat de ademhaling van den prins veel gemakkelijker en regelmatig is dan voorheen; opdat het moedige kind zou adem kunnen halen, was men over eenigen tijd nog verplicht de vensters zijner kamer open te doen.

Thans kunnen de vensters gesloten blijven, en de ademhaling van den prins luidt er hoegenaamd niet meer door. Zulks moet men niet toewijten aan de totale verwijding der hartvlesontsteking — wij moeten gelukkig zijn onder dit opzicht de inlichtingen van onzen confrater te kunnen bevestigen — doch wel hieraan, dat deze ziekte haar kwaadaardig karakter heeft verloren.

Ten slotte komen onze laatste inlichtingen overeen met hetgene wij onlangs onzen lezers hebben medegedeeld. De beternis duurt voort. Het bulletin, welk wij zooveen hebben ontvangen, is er een nieuw bewijs van.

(Indépendance.)

— Over eenige dagen heeft het correctioneel gerechtshof van Brussel een grappig vonnis uitgesproken.

Twee kooplieden in gist waren beschuldigd, vervalschten gist verkocht te hebben.

De vervalsching was ontdekt geweest door de politie, die op zekeren dag bij voormelde kooplieden gist gekocht had.

Nu, volgens uitspraak van het vonnis, wordt er verklaard, dat deze gist bijna 14 ten honderd *chimaclay* bevatte, maar zij werden vrijgesproken, om reden dat deze vervalsching niets ongezonds in had.

Dit verwondert u, niet waar, lezers, en vooral onze boeren en boerinnens?

Want in waarheid, bloem en water in de houter koeden, water in de melk gielen, zekere soort van hout in de suikerij mengelen, dit alles is immers toch niet ongezond, maar het wordt toch als vervalsching gerekend.

Als mevrouw politie vervalsching in de laatst-gemelde koopwaren vinden zou, zal ze dezelve

in beslag nemen, en een wel gepeperd proces-verbaal opmaken.

Boeren en boerinnens worden voor deze vervalsching gestraft, en waarom maakt de gist uitzondering?

Dit vonnis schijnt voor ieder een geheim, maar nu kunnen onze boeren zich ook uit den dan zekere soort van aarde, die men *chimaclay* noemt, waarvan de chineezen hun fijste porcelen maken.

Zegt wat ge wilt, maar de rechtters begaan soms grappige kluchten. (*Vlaamsche Tijding*)

Alle donderdagen, aankomst van verschen zee- en rivier-visch, gevogelte, wild en ingemaaksel, te Tongeren voor het Begijnhof, n° 1.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

BEGRAAFNIS VAN BERRYER.

De torenklok van het nederig dorpje Augerville heeft van gisteren a avond aangekondigd dat de stoffelijke overblijfsels van Frankrijk's grootsten rechtsgeleerden en welsprekensten redenaar van den geleerden en getrouwen Staatsman, van den waren christen Berryer, heden ter aarde besteld zouden worden. Een sombere lucht stemt wel overeen met de droefheid der geesten bij die rouwplechtigheid eid...

Hadde die begraafnis in Parijs plaats gehad, gewis zou gansch de bevolking tebeen zijn geweest om eene laatste hulde te brengen aan den doorluchtigen grijzaar, in wien al de burgerdeugden vereenigd waren. Doch hoe klein van bevolking, is Augerville heden wemeland van menschen, niet alleen uit dat arrondissement, maar ook uit de fransche hoofdstad en uit verscheidene andere steden en plaatsen derwaarts gestroomd.

De naamlijst der rechtlers en advokaten, der leden van de fransche Academie, in dewelke bij den zetel n° 39 bezette, vroeger bezet door den beroemden gewijde redenaar Massillon, der wetgevers, geleerden en kunstenaars, die deel van den lijkstoek maken, is veel te lang; om op deze plaats te kunnen mededeelen. Om zich van het verheven karakter dier treurige plechtigheid een oppervlakkig de akbeeld te maken, is het voldoende te weten, dat drie nieuwe koningen van geleerdheid, staatkunde en welsprekenheid tegenwoordig waren: Mgr. Dupanloup, de wereldvermaarde bisschop van Orleans, celebrerde de heilige Messe voor de zielert zijns overledenen vriends, in dat eenvoudig dorpskerkje.

Thiers droeg een der hoeken van 't baarkleed en Grévy, de stafhouder der advokaten van de Parijzer balie, sprak de eerste lijkrede uit gevolgd door Marie, gewezen stafhouder, oud-lid van 't voorloopig Bewind der fransche Republiek ten jare 1848. Berryer, cloch altoos een zijner getrouwste vrienden was. Na hem sprak de geleerde hertog de Noailles, uit naam van Berryer's vrienden, en uit eigen naam als medebroeder der Academie. Deze redenaar bracht niet alleen hulde aan de kennis en 't karakter des betreunden, maar vooral ook aan zijn voorbeeldig christelijk alsterven.

Graaf de Falloux, de groote Staatsman en diplomaat, sprak, of beter gezegd smkte insgelijks een laatste vaarwel bij het graf.

De heer Baragnel, voorzitter der syndicale kamer van de parijzische letterzetters en drukkers, brengt ook de laatste hulde en dank aan den kloekmoedigen verdediger hunner rechten en belangen. De markies de la Ferté vertegenwoordigt er den graaf van Chambord, den oudsten en wetigsten pretendent voor den Koningstroom van Spanje...

In de kerkzal de gewijde lijkrede uitgesproken worden door Mgr. Dupanloup. Dit zegt genoeg om vooraf te weten dat aan Berryer waardig en naar verdienste de laatste hulde bewezen zal worden.

Spanje.

Barikaden in Madrid. — Burgeroorlog.

Madrid, 6 december.

Gisteren heeft, bij de poort Santa-Maria de Cadix, eene republika ansche manifestatie plaats gehad. Door de overheid opgeëischt om de wapens af te leggen, heeft men geweigerd en barikaden opgeworpen.

Eene barikaad is door de marine troepen aangezet en overmeesterd geworden. De republika ners zijn daarop uiteen gegaan. De burgeroorlog is, helaas! overrijdelijk ten gevolge der tegenstrijdige richting en inzichten der verschil-

lende Staatspartijen en ook door de uitputting der schakt.

De mislukte leening van twee duizend miljoen (er is tot heden maar voor 310 miljoen ingeschreven) de dagelijks verminderende inkomsten der belastingen zullen alras in een noodlottig Staatsbankroet dopen.

veel bloed heeft gestroomd, de nieuwe opstandelijke betoogingen te Barcelona en in Madrid zelf, de will-keurige verdragging der kiezingen en de algemeene onrust, zijn de rampzalige voortekens van dien burgeroorlog. De algemeene kiezingen zijn natuurlijker wijze het terrein, waarop de partijen elkaar slag zullen leveren. Ook de Carlsten zullen alsdan moedig in het strijdperk treden.

De Republika ners willen nu den laatsten zendbrief des ministers Sagasta, die de gestrenge en geweldige maatregels beveelt, beantwoorden met verdubbelde manifestatiën, vooral in de steden Teruel, Alicante en Santiago, alwaar ze veel aanhangers tellen. Na in Cadix den zeegevierenden opstand begonnen te hebben, worden ze nu verstooten door het driemaanschap Prim-Serano-Olozaga. Men begrijpt wie thans de eerste geweerschoten zullen lossen. Thans is men bezig de wederzijdsche strijkrachten te tellen. Orene en Castelar bevinden zich aan het hoofd.

Vijftien honderd verklieden bevinden zich sinds drie maanden in de nationale huizen van Madrid, elk aan twee franks per dag betaald om niets te doen. Men poogt eenigen naar de provincien af te zenden, doch ze zijn aanstands door andere leeggangers vervangen.

In de provincien van 't zuiden, vooral Andaluzië, wordt het socialisme nu werkdadig toegepast. De grondeigenaars behoeven hunne vruchten niet meer in te oogsten; men doet zulks voor hen. De olijven zijn er thans niet duur!

Madrid, 8 december.

De *Gaceta* bevat eene telegrafische depeche, volgens welke de tijding van de overwerping der oproerlingen van Cadix, voorbarig is. Volgens de laatste tijdingen waren de oproerlingen in onderhandeling. Eris geen hoegenaamd rechtstreeksche tijding uit Cadix ontvangen. Madrid is rustig.

De nationale garde is teruggekeerd.

Turkije.

OORLOGSTOEBEREIDSELEN TEGEN GRIEKENLAND.

Pera, 6 december.

Het dagblad *Turkije* loogenstraf het gerucht volgens 't welk de Sultan, zijn eerst genomen besluit wijzigende, een ultimatum naar Griekenland had gezonden, en thans een antwoord daarop wacht.

De Sultan heeft beslist de betrekkingen met Griekenland geheel en al af te breken en heeft reeds bevel gegeven om de grieksche schepen, die vrijwilligers naar Creta overvoeren, in den grond te boren.

Gisteren is de groote Staatsraad, samengesteld uit ministers en opperofficieren van het leger, vergaderd geweest onder voorzitting des Sultans. Naar men verzekert, zijn er reeds maatregels genomen met het oog op de waarschijnlijkheid eens oorlogs.

Hobart-pacha is gisteren vertrokken. Ludens een gerucht, zal de sultan eerstsdags een manifest aan zijne volkoren afkondigen, in hetwelk hij de beweegredens zal doen kennen van de breuk der diplomatische betrekkingen tusschen Turkije en Griekenland.

Ultimatum des Sultans aan Griekenland.

Constantinopel, 7 december.

Frankrijk en Engeland hebben den Sultan hunne bemiddeling in zijn geschil met Griekenland aangeboden.

Hunne tuschenkomst heeft den Sultan overhaald om een ultimatum naar Athenen te zenden alvorens over te gaan tot geweldige maatregels. Dit ultimatum is ondersteund door Engeland, Oostenrijk en Frankrijk; het vergt van het Grieksche Staatsbestuur dat het de aanwerving van vrijwilligers voor Creta in zijn land belette, de stoomer *Enoses* niet meer derwaarts doet varen en geene hinderpalen meer stelde tegen de terugkeer der Cretaansche familiën naar hun vaderland.

De weigering om aan die vragen te voldoen, zou aanstands eene scheuring der diplomatische betrekkingen ten gevolge hebben, benevens de uitdrijving der grieksche onderdanen van het turksche grondgebied en het verbod aan de grieksche schepen om in turksche haven te ankeren.